

PM 2016:124 RIV (Dnr 110-297/2016)

## **Anmälan om svar på remiss Ökade möjligheter till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål (SOU 2016:12)**

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.  
Anmälan om svar på remissen ”Ökade möjligheter till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål (SOU 2016:12)” godkänns.

**Föredragande borgarrådet Olle Burell** anför följande.

### Ärendet

Regeringen uppdrog den 12 november 2015 åt en utredningsgrupp att föreslå hur huvudmän för grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola ska ges ökade möjligheter att dels ingå avtal med andra huvudmän för skolor för att utföra undervisning och studiehandledning, dels i vissa fall använda undervisningsformer som medger ett mer flexibelt sätt att erbjuda utbildning. Utredningen (SOU 2016:12) föreslår möjlighet till undervisning på entreprenad med bibehållen huvudman för modersmålsundervisning och studiehandledning. Utredningens förslag är att de nya bestämmelserna om entreprenad ska träda ikraft den 1 augusti 2016. Utbildningsdepartementet har remitterat utredningen till Stockholms stad. Staden har svarat med ett kontorsyttrande från stadsledningskontoret den 3 maj 2016.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har svarat med ett kontorsyttrande.

*Stadsledningskontoret* anser att förslagen är positiva. Utvecklingen av elevers modersmål är central för nyanländas möjligheter till god kunskapsutveckling i skolan. Kontoret vill framhålla vikten av kvalitet i undervisningen och ser positivt på att huvudmannaskapet ligger kvar där det finns idag.

*Utbildningsförvaltningen* anser att en av framgångsfaktorerna för invandrade elever att lära sig svenska är goda kunskaper i modersmålet. Det är idag svårt att rekrytera lärare i vissa språk och förslaget om fjärrundervisning är därför mycket positivt. Förvaltningen understryker att samverkan med andra aktörer ska ses som ett komplement.

## Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen ”Ökade möjligheter till modersmålsundervisning och studiehundledning på modersmål (SOU 2016:12)” godkänns.

Stockholm den 9 juni 2016

OLLE BURELL

## Bilagor

Remissen, sammanfattning.

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

## Remissammanställning

### Ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat Ökade möjligheter till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål (SOU 2016:12) till staden. Förslagen i utredningen innebär att genom att möjliggöra samarbete mellan huvudmän kan elever få ökad tillgång till undervisning i fler modersmål än vad som annars har varit fallet. Förslaget omfattar även studiehandledning på modersmål. Det betyder att eleverna inte behöver hänvisas till någon annan skolenhet eller huvudman och att fjärrundervisning avser interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid (1 kap. 3§ skollagen (2010:800)).

Fjärrundervisningen föreslås ske på entreprenad eller på annat sätt. Med entreprenad avses enligt skollagen 23 kap. 1 § att huvudmannen med bibehållet huvudmannaskap sluter avtal med någon annan om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet.

Utredningens förslag ska öka möjligheterna för huvudmännen att hjälpa varandra med att tillhandahålla modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet. Grundprincipen innebär att huvudmännen i första hand ska anordna undervisningen inom den egna organisationen och av lärare på plats i skolan. Samtidigt ska huvudmannaskapet kvarstå för en elev där det idag finns. Utredningen föreslår att förändringarna träder ikraft i augusti 2016.

### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har svarat med ett kontorsyttrande.

### Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslagen i sin helhet. Stadsledningskontoret menar att utveckling av en elevs modersmål samt möjlighet till stöd och handledning på modersmålet är centralt för nyanlända elevers möjligheter till en likvärdig och god kunskapsutveckling i skolan. Samtidigt finns svårigheter i att rekrytera lärare och studiehandledare på flera av de modersmål där behoven är som störst idag.

Mot bakgrund av detta välkomnar stadsledningskontoret förslagen om utökade möjligheter till att lägga modersmålsundervisning och handledning på modersmålet på entreprenad. Samtidigt vill kontoret framhålla vikten av att säkerställa kvaliteten i undervisningen, vilket bl.a. stöds av bestämmelsen om att en handledare ska befinna sig i samma rum som eleven vid fjärrundervisning. Kontoret ser även positivt på att huvudmannaskapet ska ligga kvar där det finns idag, så att ansvaret för eleven och kvaliteten i elevens undervisning i sin helhet inte riskerar att urholkas.

## Utbildningsförvaltningen

**Utbildningsförvaltningens** tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Under de senaste åren har andelen elever med utländsk bakgrund ökat i våra skolor. Den stora utmaningen för stadens skolor är att förbättra resultaten för den elevgrupp som har invandrat efter den ordinarie skolstarten. Eleverna behöver utveckla sina språkkunskaper för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. En av framgångsfaktorerna för att lära sig svenska, för den som har invandrat till Sverige efter ordinarie skolstart, är goda kunskaper i modersmålet. För att uppfylla kravet att varje elev ska ges ledning och stimulans för att utvecklas i samtliga ämnen är det angeläget att studiehandledning ges på modersmålet.

Det har varit svårt att rekrytera lärare i vissa språk och med anledning av det ställer förvaltningen sig positiv till utredningens förslag om möjlighet till fjärrundervisning av modersmål och studiehandledning på modersmål.

Förvaltningen ser också positivt på att samverka med andra aktörer som kan underlätta för skolorna att tillgodose elevernas behov inom denna typ av undervisning. Förvaltningen vill även framhålla att ansvar för undervisningen kvarstår hos huvudmannen och att fjärrundervisning eller samarbete med andra aktörer ska ses som ett komplement när möjlighet saknas att rekrytera lärare i de olika språken. Dessutom kvarstår ansvaret för huvudmannen att kvalitetssäkra eventuella samarbetspartners så att undervisningen bedrivs enligt skollagen.